

ISSN 2616-6844

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
ХАБАРШЫСЫ

ВЕСТНИК

Евразийского национального
университета имени Л.Н. Гумилева

BULLETIN

of the L.N. Gumilyov Eurasian
National University

ҚҰҚЫҚ сериясы
LAW Series
Серия ПРАВО

3 (124)/2018

1995 жылдан бастап шығады
Founded in 1995
Издаётся с 1995 года

Жылына 4 рет шығады
Published 4 times a year
Выходит 4 раза в год

Astana, 2018
Астана, 2018

Бас редакторы
з.ғ.д., проф.
Амандыкова С.К. (Қазақстан)

Бас редактордың орынбасары
Бас редактордың орынбасары

Ибрагимов Ж.И., з.ғ.д., доцент (Қазақстан)
Сарсенова С.Н., з.ғ.к., доцент (Қазақстан)

Редакция алқасы

Абайдельдинов Е.М.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Абрасулов Е.Б.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Алебастрова И.А.	з.ғ.к., доцент (Ресей)
Ақпанов А.Н.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Баймаханов М.Т.	з.ғ.д., проф., академигі (Қазақстан)
Балтабаев К.Ж.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Букалерова Л.А.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Жумашева Г.С.	з.ғ.к., доцент (Қазақстан)
Коняхин В.П.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Коробеев А.И.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Кристиан Цомплак	д.ю.н., проф. (Польша)
Мукашева А.А.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Мурат Тумай	PhD (Түркия)
Нургалиева Е.Н.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Тлепина Ш.В.	з.ғ.д., проф. (Қазақстан)
Томас Давулис	з.ғ.д., проф. (Литва)
Тхабисимова Л.А.	з.ғ.д., проф. (Ресей)
Умирзаков П.К.	з.ғ.к. (Қазақстан)
Хайрмухамедов Н.И.	PhD (Қазақстан)
Явуз Оглу	PhD (Түркия)

Жауапты хатыны, компьютерде беттеген: Д. Байтлесова

Редакцияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Сәтпаев к-си, 2, 408 б.
Тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31432)
E-mail: vest_law@enu.kz

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысы. ҚҰҚЫҚ сериясы
Меншіктенуші: ҚР БжФМ «Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті» ШЖҚ РМК
Қазақстан Республикасының Ақпарат және коммуникациялар министрлігімен тіркеլген.

27.03.18 ж. № 16992-Ж -тіркеу күелігі
Мерзімділігі: жылына 4 рет.

Тиражы: 25 дана

Типографияның мекенжайы: 010008, Қазақстан, Астана қ., Қажымұқан к-си, 13/1, тел.: (7172) 709-500 (ішкі 31432)

Editor-in-Chief
Doctor of Juridical Sciences
Amandykova S.K. (Kazakhstan)

Deputy Editor-in-Chief
Deputy Editor-in-Chief

Ibragimov Zh.I., Doctor of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)
Sarsenova S.N., Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Editorial board

Abaydeldinov E.M.	Doctor of Juridical Sciences, Prof.(Kazakhstan)
Abdrassulov E.B.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Alebastrova I.A.	Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Russia)
Akhpanov A.H.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Baymakhanov M.T.	Doctor of Juridical Sciences, Prof., Academician (Kazakhstan)
Baltabayev K.Zh.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Bukalerova L.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof.(Russia)
Khairmuhanmedov N.I.	PhD (Kazakhstan)
Konyakhin V.P.	Doctor of Juridical Sciences, Prof.(Russia)
Korobeyev A.I.	Doctor of Juridical Sciences, Prof.(Russia)
Krystian Complak	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Poland)
Mukasheva A.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Murat Tumay	PhD (Turkey)
Nurgaliyeva E.N.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Tlepina Sh.V.	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Kazakhstan)
Tomas Davulis	Doctor of Juridical Sciences, Prof. (Lithuania)
Thabisimova L.A.	Doctor of Juridical Sciences, Prof.(Russia)
Umirzakov P.K.	Can. of Juridical Sciences (Kazakhstan)
Yavuz Oglu	PhD (Turkey)
Zhumasheva G.S.	Can. of Juridical Sciences, Assoc.Prof. (Kazakhstan)

Responsible secretary, computer layout: Dinara Baytlessova

Editorial address: 2, Satpayev str., of.408, Astana, Kazakhstan, 010008
Tel.: (7172) 709-500 (ext. 31432)
E-mail: vest_law@enu.kz

Bulletin of the L.N.Gumilyov Eurasian National University. Law Series

Owner: Republican State Enterprise in the capacity of economic conduct «L.N.Gumilyov Eurasian National University» Ministry of Education and Science of the Republic of Kazakhstan
Registered by Ministry of information and communication of Republic of Kazakhstan.
Registration certificate No. 16992-Ж from 27.03.2018

Periodicity: 4 times a year

Circulation: 25 copies

Address of printing house: 13/1 Kazhimukan str., Astana, Kazakhstan 010008; tel.: (7172) 709-500 (ext.31432)

Главный редактор
д.юр.н.
Амандыкова С.К. (Казахстан)

Зам. главного редактора
Зам. главного редактора

Ибрагимов Ж.И., д.юр.н., доцент (Казахстан)
Сарсенова С.Н., к.юр.н., доцент (Казахстан)

Редакционная коллегия

Абайдельдинов Е.М.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Абрасулов Е.Б.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Алебастрова И.А.	к.юр.н., доцент (Россия)
Ахпанов А.Н.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Баймаханов М.Т.	д.юр.н., проф., академик (Казахстан)
Балтабаев К.Ж.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Букалерова Л.А.	д.юр.н., проф. (Россия)
Жумашева Г.С.	к.юр.н., доцент (Казахстан)
Коняхин В.П.	д.юр.н., проф. (Россия)
Коробеев А.И.	д.юр.н., проф. (Россия)
Кристиан Цомплак	д.юр.н., проф. (Польша)
Мукашева А.А.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Мурат Тумай	PhD (Турция)
Нургалиева Е.Н.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Тлепина Ш.В.	д.юр.н., проф. (Казахстан)
Томас Давулис	д.юр.н., проф. (Литва)
Тхабисимова Л.А.	д.юр.н., проф. (Россия)
Умирзаков П.К.	к.юр.н., (Казахстан)
Хайрмуханмедов Н.И.	PhD (Казахстан)
Явуз Оглу	PhD (Турция)

Ответственный секретарь, компьютерная верстка: Д. Байлесова

Адрес редакции: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, каб. 408
Тел.: (7172) 709-500 (вн. 31432)
E-mail: vest_law@enu.kz

Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Право
Собственник: РГП на ПХВ «Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева»
МОН РК

Зарегистрирован Министерством информации и коммуникаций Республики Казахстан.
Регистрационное свидетельство № 16992-Ж от 27.03.18 г.

Периодичность: 4 раза в год

Тираж: 25 экземпляров

Адрес типографии: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Кажымукана, 13/1, тел.: (7172)709-500
(вн.31432)

МАЗМУНЫ

Мемлекет пен құқық теориясы

<i>Күмісов Н.О., Жаннепейісова Қ.Д.</i> Қазақстандық сот жүйесін саяси реформалаудың мазмұны және негізгі кезеңдері.....	8
--	---

Конституциялық құқық

<i>Билялова М.И., Амандыкова С.К.</i> Қазақстан Республикасында саяси құқықтар мен бостандықтар ұғымын тану және бекітудің қырлары.....	15
<i>Қалмаганбетова Д.Б., Қомплак К.</i> Қазақстан Республикасындағы көппартиялық принципін конституциялық-құқықтық реттеу.....	22

Әкімшілік құқық

<i>Багисов Н. Б.</i> Ішкі істер органдары қызметкерлерінің экологиялық құқық бұзушылықтар үшін әкімшілік жауапкершілігінің ерекшеліктері.....	28
---	----

Қылмыстық құқық

<i>Ахметов А.С.</i> Заң білім беруіндегі ақпараттық технологиялардың рөлі.....	33
<i>Букалерова Л.А., Остроушко А.В., Муратханова М.Б., Букалеров А.А.</i> Ресей Федерациясында, Қазақстан Республикасындағы және Америка Құрама Штаттарында көмелетке толмағандардың киберқылмысымен күресу.....	39
<i>Қансаямов Қ.Ж., Қансаямова С.С.</i> Қазақстан Республикасында сыйбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты мемлекеттік деңгейде қалыптастырудың және іске асырудың озекті аспектілері.....	47
<i>Сейлханов Ж.Д.</i> Экономикалық контрабанда - ұйымдастырылған қылмыстың бір түрі ретінде....	53
<i>Сембекова Б.Р.</i> Терроризмге қарсы күрес жүйесіндегі қылмыстық саясат.....	60

Қылмыстық-процессуалдық құқық

<i>Ақпанов А.Н.</i> Құдікті, айыпталушы: жетілдіру мәселелері процессуалдық-құқықтық мәртебесі.....	66
---	----

Экологиялық және азаматтық құқық

<i>Жақсыбаев А.С.</i> Мемлекеттік жерді рұқсатсыз иеленуге қарсы тұру мәселелері (жерді рұқсатсыз алып қою).....	70
<i>Нұкушева А.Ә.</i> Мұрагерлік құқық қабілеттіліктің ерекшеліктері.....	78
<i>Сақтағанова И.С., Мұсаева А.Я.</i> Суррогат аналық келісімшарттың занды сипаты, оның ерекшеліктері.....	87

Халықаралық құқық

<i>Абдижами А.Ж., Амандыкова Л.К.</i> Халықаралық құқықта мемлекет пен жеке тұлға жауапкершілігін әрі қарай жетілдірудің жекелеген мәселелері.....	93
<i>Асанова Т.С.</i> Апattyң алдын алу және салдарын азайту тұжырымдамаларына ықпал етуі арқылы апattарды реттейтін саяси және халықаралық құқықтың дамуы.....	97
<i>Сарсембаев М.А.</i> Қазақстанның транзиттік әлеуеттің іске асырудың халықаралық-құқықтық формалары және оның әлемдік транзиттік мәселелерді шешуге катысы.....	109

CONTENTS

The theory of the state and the law

<i>Kumisov N.O., Zhanpeisova K.D.</i> Content and main stages of political reform of Kazakhstan's judicial system.....	8
--	---

The constitutional law

<i>Bilyalova M.I., Amandykova S.K.</i> Consolidation and recognition of the concept of political rights and freedoms in the Republic of Kazakhstan.....	15
---	----

<i>Kalmaganbetova D.B., Complak K.</i> Constitutional and legal regulation of the principle of multi-party system in the Republic of Kazakhstan.....	22
--	----

Administrative law

<i>Bagisov N. B.</i> The peculiarities of administrative liability imposed to the officers of the internal affairs agencies for commission of environmental offences.....	28
---	----

Criminal law

<i>Akhmetov A.S.</i> The role of information technology in legal education.....	33
---	----

<i>Bukalerova L.A., Ostroushko A.V., Muratkhan M.B.</i> Countering Cyberbullying in the United States, the Russian Federation and the Republic of Kazakhstan.....	39
---	----

<i>Kapsalyamov K.Zh., Kapsalyamova S.S.</i> Actual aspects of forming and implementing state anti-corruption policy in the Republic of Kazakhstan.....	47
--	----

<i>Seilkhanov Zh. D.</i> Economic smuggling as a type of organized crime.....	53
---	----

<i>Sembekova B.R.</i> Criminal policy in the system of combating female terrorism.....	60
--	----

Criminal procedural law

<i>Akhpanov A.N.</i> Suspected, defendant: questions of perfection of judicially-legal status.....	66
--	----

Ecological and civil law

<i>Dzhaksybayev A.S.</i> Issues of countering the unauthorized occupation of state lands (unauthorized seizure of land)	70
---	----

<i>Nukusheva A.A.</i> Subjects of the inheritance related legal relations.....	78
--	----

<i>Saktaganova I.S., Musaeva A.Ya.</i> The legal nature of the surrogate motherhood contract, its features.....	87
---	----

International law

<i>Abdizhami A.Z., Amandykova L.K.</i> Some issues of improving the liability of individuals in international law.....	93
--	----

<i>Assanova T.S.</i> Development of international law and policy governing disasters through the influence of the concepts of prevention and mitigation	97
---	----

<i>Sarsembayev M.A.</i> International legal forms of realization of transit potential Kazakhstan and its participation in solving world transit problems.....	109
---	-----

СОДЕРЖАНИЕ

Теория государства и права

<i>Кумисов Н.О., Жаннейсова К.Д.</i> Содержание и основные этапы политического реформирования казахстанской судебной системы.....	8
---	---

Конституционное право

<i>Билялова М.И., Амандыкова С.К.</i> Закрепление и признание понятия политических прав и свобод в Республике Казахстан.....	15
--	----

<i>Калмаганбетова Д.Б., Цомплак К.</i> Конституционно-правовое регулирование принципа многопартийности в Республике Казахстан.....	22
--	----

Административное право

<i>Багисов Н.Б.</i> Особенности административной ответственности сотрудников органов внутренних дел за совершение экологических правонарушений.....	28
---	----

Уголовное право

<i>Ахметов А.С.</i> Роль информационных технологий в юридическом образовании.....	33
---	----

<i>Букалерова Л.А. , Остроушко А.В., Муратханова М.Б., Букалеров А.А.</i> Противодействие кибербуллингу несовершеннолетних в Российской Федерации, Республике Казахстан и США.....	39
--	----

<i>Капсалямов К.Ж., Капсалямова С.С.</i> Актуальные аспекты формирования и реализации государственной политики противодействия коррупции в Республике Казахстан.....	47
--	----

<i>Сейлханов Ж. Д.</i> Проблемы уголовной ответственности за контрабанду по действующему законодательству.....	53
--	----

<i>Сембекова Б.Р.</i> Уголовная политика в системе противодействия женскому терроризму.....	60
---	----

Уголовно-процессуальное право

<i>Ахпанов А.Н.</i> Подозреваемый, обвиняемый: вопросы совершенствования процессуально-правового статуса.....	66
---	----

Экологическое и гражданское право

<i>Джаксыбаев А.С.</i> Вопросы противодействия самовольным занятиям государственных земель (самовольным захватам земель).....	70
---	----

<i>Нукушева А.А.</i> Субъекты наследственного правоотношения.....	78
---	----

<i>Сактаганова И.С., Мусаева А.Я.</i> Правовая природа договора суррогатного материнства, его особенности.....	87
--	----

Международное право

<i>Абдижами А.Ж., Амандыкова Л.К.</i> Некоторые вопросы совершенствования ответственности частных лиц в международном праве.....	93
--	----

<i>Асанова Т.С.</i> Развитие международного права и политики, регулирующих стихийные бедствия посредством воздействия концепций предотвращения и смягчения последствий.....	97
---	----

<i>Сарсембаев М.А.</i> Международно-правовые формы реализации транзитного потенциала Казахстана и его участие в решении мировых транзитных проблем.....	109
---	-----

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы – № 3 (124)/2018, 22-27 6.
Bulletin of the L.N. Gumilyov Eurasian National University – № 3 (124)/2018, 22- 27 pp.
http://bullaw.enu.kz/; E-mail: vest_law@enu.kz

IRSTI 10.21.01

D.B. Kalmaganbetova¹, Krystian Complak²

¹ *L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan*

² *Wroclaw University, Wroclaw, Poland*

(E-mail: ¹dina_zhautikova@mail.ru, ²krystian.complak@uwr.edu.pl)

Constitutional and legal regulation of the principle of multi-party system in the Republic of Kazakhstan

Abstract. Extent of development of political system, political variety and formation of multi-party system in the constitutional device gives an idea of socio-political forces as carriers of various ideologies, which actively operate in the political sphere, carrying out fight for power. Such force, expressing various ideas and views, can be parties, which have to act based on the law and to be equal before the law. In article, the problem of a multi-party system in modern Kazakhstan is considered in theoretical-legal aspect, comparative and paleontological comparison of the parties existing in the country is given. The analysis of legal regulation of the principle of an ideological variety and multi-party system is carried out, the possible prospects of further development of political parties of the Republic of Kazakhstan legal status in the conditions of a multi-party system are considered.

Keywords: political parties, public associations, principle of multi-party system, legal regulation of the principle of multi-party system, ideological variety, political pluralism.

DOI: <https://doi.org/10.32523/2616-6844-2018-124-3-22-27>

The introduction. In the Republic of Kazakhstan after taking an independence, construction of the sovereign state, formation of institutes of civil society, including institute of political parties became by it priorities. Transition of the Kazakhstan society from an authoritative, one-party, command system to democratic actually began since 1986, when questions of democracy, political pluralism, sovereignty were sharply raised. Fixing of position of multi-party system in the Constitution means irreversibility of process of civil societies formation, in which parties play a role of the intermediary between civil societies and the state. The most important principles of a democratic constitutional system are political and ideological pluralism. At the first stage of democratization of the Soviet society everywhere, there was a serious collision of opinions, fight concerning cancellation of article 6 of the Constitution of the USSR, which was legislatively fixing the leading role of the CPSU in the state was conducted.

Legally the multi-party system in the territory of the present CIS is entered by the law of the USSR of March 14, 1990 « About the statement of a post of the President of the USSR and modification and additions into the Constitution (Basic law) of the USSR », which approved the new edition of article in the Constitution of the USSR, allowing existence on a row from the CPSU of other political parties. Actually alternative political parties acquired the right for existence only on January 1, 1991, when the law of the USSR « About Public Associations » entered. However, the arisen multi-party system was actually false, as owing to the objective reasons any of again created political parties could not make the real competition of the CPSU, and, therefore, really exist in political life of the country. [1]

As the President of the Republic of Kazakhstan N.A. Nazarbayev notes “the radical crucial event, which opened the road for formation of multi-party system there was a collapse of the USSR and its cementing element represented by the CPSU”. [2]

Really, formation of multi-party system in the Republic of Kazakhstan has the general regularities with similar processes in other CIS countries.

Basic approaches to learning. Practically everywhere transition from a one-party system to multi-party took place not just, and the interconnected process of elimination of state and political monopoly of the CPSU, creation of new statehood and the party system corresponding to it was available.

At the same time it is quite clear, that development of multi-party system in Kazakhstan has the features caused by specifics of a historical, demographic, ethnocultural originality, predetermining specifics of a partogenez and functioning of party system in the country. Therefore, for understanding of a political parties’ role in formation of legal statehood and civil society in Kazakhstan it is necessary to highlight that,

the domestic policy of the top management of Kazakhstan shows aiming at realization of the countries national and state interests through the loyal relation to political parties and the movements and cooperation with them.

The Republic of Kazakhstan admit ideological diversity (item 1 of art. 5 of the Constitution of the Republic of Kazakhstan 1995) that the multi-party system (item 1 of art. 5) follows from freedom of worship (art. 22), freedom of speech and creativity, freedom of information (art. 20). [3] At the same time the principle of ideological and political pluralism is a necessary condition of the competition of the civil societies' politicized structures that assumes formal equality of ideologies and their organizational forms.

Extent of political system's development, political variety and formation of multi-party system in the constitutional and legal device gives an idea of social-political forces as carriers of various ideologies, which actively operate in the political sphere, carrying out race for power. By the social nature, the party is the public institute, separate from the state, designed to represent and advocate the interests of various social groups of civil society, to provide control of society for activity of the state in political process. However, without being the government carrier, the party is the most important element of the mechanism of reproduction of the political power.

According to the national legislation in the Republic of Kazakhstan the ideological and political diversity is provided. (art. 5) [3] At the same time the ideology of any public association should not apply for the status of nationwide. External form of realization of political pluralism is activity of political parties and other public associations. Declaration of ideological pluralism assumes the fact that any ideology, let that the public authority or public association, cannot be as obligatory. As it is visible from the Constitution, the main ideas in the Republic are the unity of the people, the civil world, social tolerance, interethnic and inter concord, a compromise and tolerance. Now laws of the Republic of Kazakhstan «About Public Associations» of May 31, 1996 [4] and «About political parties» of July 15, 2002 regulate activity of public associations, political parties, in which are defined their role, the rights in political process. [5]

The constitution establishes that all political parties are equal before the law. It means that any political party cannot apply for exclusive situation, for any privileges and advantages. In addition, the Constitution forbids to the state to interpose in the matter of political parties illegally. [3] Illegal intervention of the state, its bodies is understood as commission of such actions, which break the status of political parties provided and enshrined in the Constitution, in the legislation on political parties.

It should be noted that the principle of ideological and political pluralism in Kazakhstan is proclaimed for the first time. Although the declarations on the state sovereignty [6], the Constitutional law on the state independence [7] and the Constitution of 1993 accepted before, [6] contained manifestation of this democratic principle in separate provisions. In particular, in the section «Bases of the Constitutional System of the Republic of Kazakhstan» in the Constitution of 1993, was fixed that « the ideology of public associations cannot be established as state», and article 53 carried to public associations political parties, grass-roots movements, etc. [6]. Declaration of this principle means «creation of opportunities of influence on political process to all socio-political organizations, which activity has political aspect and is within the Constitution. Legalize activity of the various and independent socio-political structures functioning in society, political pluralism it is designed to promote increase in efficiency of democracy, involvement in political activity more general population, enters legality of the constitutional political opposition, creates conditions for overcoming apathy and alienation of the citizens from the power generated by years of totalitarianism». [7]

The state actively contributes in recent years to the development of this form of democracy and recognizes force capable to exert impact on political life of the country in public associations and political parties.

Thus, fixing of the principle of ideological and political pluralism in the Republic of Kazakhstan is directly connected with a multi-party system, activity of social and political associations and movements. The multi-party system is one of operating conditions and interaction of civil society and the constitutional state. The real multi-party system means not only a set of parties, but also their interaction in the process of race for power, their real participation in the administration of the state.

Categories of ideological diversity and political pluralism characterize such status in society and the state, when no ideology receives legally the status of official state or obligatory ideology, and for expression and the embodiment of various political ideas and views parties and other public associations

can be created, and all of them act on the basis (i.e. within, about observance) the law and are equal before it. Allowing preaching of different ideological views, creation of public associations, the Constitution does not allow using the present possibility for violent change of the constitutional system, violation of integrity of the state, undermining safety and also purposeful creation in the country of a situation of tension and hostility between people. [8]

Findings. The ideology - is a concept of essence and ways of development of society and state, forms of implementation of the public power and its distribution between appropriate authorities, an economic system, position of the person, the political and social relations with participation of citizens and their associations. [8]

In fact, diversity as one of the conditions for the activity of public institutions, including political parties, is manifested, first, in what can be done, i.e. in the aggregate of what is decided, and second, what cannot be done, i.e. in the aggregate of what is prohibited.

Resolved, in what political parties proceed from - it is the constitutional values: care of the personality, rights and freedoms of the person and citizen, durability of the state, forms of ownership and managing, institutes of the power, structure of the country.

Forbidden, that is considered too by political parties, is defined by the Constitution of RK in art. 5 «Creation and activity of public associations are forbidden, the purposes or actions of which are directed to violent change of the constitutional system, violation of integrity of the Republic, undermining safety of the state, kindling of social, racial, national, religious, class and patrimonial discord and also creation of the paramilitary forces which are not provided by the legislation. In the Republic activity of political parties and labor unions of other states, parties on a religious basis and also financing of political parties and labor unions by foreign legal entities and citizens, the foreign states and the international organizations is not allowed». [3]

Thus, the ideological and political diversity as a condition of activity of political parties is mean that parties work within the existing constitutional system and use all opportunities, which are given them.

According to the Ministry of justice of the Republic of Kazakhstan as of August 26, 2016 in accordance with the National register of Business identification numbers 7 political parties are registered in the Republic of Kazakhstan [9]:

1. Public association «Party Nur Otan»
2. Public association «Democratic Party of Kazakhstan «Ak zholy»
3. Public association «People's democratic patriotic party «Auyl»
4. Public association «Political party «Birlik»
5. Public association «Communist People's party of Kazakhstan»
6. Public association «Democratic party of Kazakhstan «Azat»
7. Republican public Association «National social democratic party».

In the Republic of Kazakhstan most numerous party is «Party Nur Otan». On February 12, 1999, the party was registered according to the legislation of the Republic of Kazakhstan. At the beginning of last year the number of party members was more than 800 thousand, in June flowing the number of party members, having passed a nine hundred-thousand boundary, approached one million. Only for the last one and a half years, about 80 thousand Kazakhstan citizens entered to party. Following the results of elections in 2016 the «Nur Otan» Party collected 6 183 757 votes or 82, 20 percent of votes from the voters who took part in vote. According to the law on elections, «Nur Otan» party received 84 mandates of deputies of the Mazhilis. [10]

The «Ak Zholy» democratic party, was registered in judicial authorities on April 3, 2002. Following the results of elections in 2016 the party received 7 mandates, collected 540 406 votes or 7,18 percent of votes from the voters who took part in vote. The number of party is 255 800 people (for December, 2016), of them – 167 014 men, 88 786 women. [11]

Public association «People's democratic patriotic party «Auyl» was registered on March 1, 2002, on April 2, 2003 passed a re-registration. Following the results of elections in 2016 collected 151 285 votes or 2,01 percent of votes from the voters who took part in vote. [12]

In April 26, 2013 public organizations – «Adilet» and «Rukhaniyat» parties - made the decision on association in the uniform movement. Thus, a new party «Birlik» appeared on the political map of Kazakhstan. It consists of 53 thousand people of Kazakhstan. The political Party «Birlik» at the last elections gained 21 484 votes or 0.29 percent of the votes from the voters who took part in the voting. [13]

The Communist People's Party of Kazakhstan (CPPK) – date of registration in judicial authorities – on June 21, 2004. On elections in 2016 collected 537 123 votes or 7,14 percent of votes from the voters who took part in vote, received 7 mandates of deputies of Mazhilis of Parliament. The number of members of parties reaches 100 thousand people. [14]

The national Social Democratic Party is created on September 10, 2006, registered on January 25, 2007, on elections collected 88 813 votes or 1,18 percent of votes from the voters who took part in vote. The number of party members reaches 140 thousand people. [15]

Public association «Democratic Party of Kazakhstan «Azat» functioning from April 29, 2005 to October 24, 2009 received the state registration on March 17, 2006. It did not take part in elections of 2016.

It should be noted that parties, the movements and blocks having the representatives in Parliament of the Republic of Kazakhstan, accumulated already considerable experience of formation of the tactical unions, blockings with other political forces. It is conditionally possible to call them the favourite parties relying on intellectual potential, which are carrying out research and political monitoring. These are the political associations, which have the electorate and an opportunity to influence political processes. They make a basis of multi-party system and will make decisive impact on its development.

Список литературы

1. Пономарев В.А. Общественные организации в Казахстане и Кыргызстане (1987-1991). - Алма-Ата: МП «Глагол», 1991. - С. 202.
2. Назарбаев Н.А. На пороге XXI века. - Алматы: Онер, 1996.
3. Конституция Республики Казахстан 30 августа 1995 года с изменениями и дополнениями по состоянию на 10 марта 2017 года ИПС «Адилет» [Электрон.ресурс]. URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000> (дата обращения 10.09.2018).
4. Закон Республики Казахстан от 31 мая 1996 г. N 3. «Об общественных объединениях» ИПС «Адилет» [Электрон.ресурс]. URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z960000003> (дата обращения 10.09.2018).
5. Закон Республики Казахстан «О политических партиях» от 15 июля 2002 года № 344 с с изменениями и дополнениями по состоянию на 28 июня 2018 года ИПС «Адилет» [Электрон.ресурс]. URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000344> (дата обращения 10.09.2018).
6. Декларация «О государственном суверенитете Казахской ССР» от 25 октября 1990 г. / ИС «Параграф», - 1990.
7. Конституционный закон «О государственной независимости Республики Казахстан» от 16 декабря 1991 г. [Электрон.ресурс]. URL: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z910004400> (дата обращения 10.09.2018).
8. Авакьян С.А. Конституционно-правовой статус политических партий в России. Учебное пособие. / Норма Инфра-М. - М.: 2011. – С.303.
9. Официальный сайт Министерства юстиции Республики Казахстан [Электрон.ресурс]. URL: <http://www.adilet.gov.kz> (дата обращения 10.09.2018)
10. Официальный сайт партии «Нур Отан» [Электрон.ресурс]. URL: <http://nurotan.kz/> (дата обращения 10.09.2018).
11. Официальный сайт партии «Ак жол» [Электрон.ресурс]. URL:<http://akzhol.kz/ru/catalog/index/22> (дата обращения 10.09.2018).
12. Официальный сайт партии «Ауыл» [Электрон.ресурс]. URL: <http://old.auyl.kz/ru> (дата обращения 10.09.2018).
13. Официальный сайт партии «Бірлік» [Электрон.ресурс]. URL: <http://pp-birlik.kz/> (дата обращения 10.09.2018).
14. Официальный сайт Коммунистической Народной партии Казахстана (КНПК) [Электрон.ресурс]. URL: <https://knpk.kz/ru/content/4046-partiya> (дата обращения 10.09.2018).
15. Официальный сайт Общенациональной социал-демократической партии [Электрон.ресурс]. URL: <http://www.osdp.info/> (дата обращения 10.09.2018).

Д.Б. Қалмаганбетова¹, К. Цомплак²

¹Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Астана, Қазақстан

²Вроцлав университеті, Вроцлав, Польша

Қазақстан Республикасындағы көппартиялылық принциптерін конституциялық-құқықтық реттеу

Аннотация. Саяси жүйенің даму деңгейі, саяси сан алуандылық және конституциялық құрылымдағы көппартиялықтың қалыптасуы билік жолындағы құресті жүзеге асыра отырып, саяси салада қарқынды

әсер етуші түрлі идеологияны таратушы ретіндегі әлеуметтік-саяси күштер туралы түсінікті береді. Заң негізінде және заң алдында тең әрекет ете алатын партиялар түрлі идеялар мен көзқарастарды осындаі күшпен жеткізуіші бола алады. Мақалада қазіргі заманғы Қазақстандағы көппартиялық жүйе мәселесі теориялық-құқықтық аспектіде қарастырылып, елдегі партиялардың салгастырмалы-саяси салыстырмасы берілген. Идеологиялық сан алуандылық пен көппартиялылық принципін құқықтық реттеу талдамасы жүргізілген, көппартиялылық жүйе жағдайындағы Қазақстан Республикасының саяси партияларының құқықтық мәртебесін әрі қарай дамытудың мүмкін болашағы да қарастырылған.

Түйін сөздер. Саяси партиялар, қоғамдық бірлестіктер, көппартиялылық принципі, көппартиялылық принципін құқықтық реттеу, идеологиялық сан алуандылық, саяси плюрализм.

Д.Б. Калмаганбетова¹, К. Цомплак²

¹Еуразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан

²Вроцлавский Университет, Вроцлав, Польша

Конституционно-правовое регулирование принципа многопартийности в Республике Казахстан

Аннотация. Степень развития политической системы, политического многообразия и формирования многопартийности в конституционном устройстве дает представление о социально-политических силах как носителях различных идеологий, которые активно действуют в политической сфере, осуществляя борьбу за власть. Такой силой, выражающей различные идеи и взгляды, могут быть партии, которые должны действовать на основе закона и быть равны перед законом. В статье в теоретико-правовом аспекте рассматривается проблема многопартийной системы в современном Казахстане,дается сопоставительно-политологическое сравнение существующих в стране партий. Проводится анализ правового регулирования принципа идеологического разнообразия и многопартийности, рассматриваются возможные перспективы дальнейшего развития правового статуса политических партий Республики Казахстан в условиях многопартийной системы.

Ключевые слова. политические партии, общественные объединения, принцип многопартийности, правовое регулирование принципа многопартийности, идеологическое разнообразие, политический плюрализм.

References

1. Ponomarev V.A. Obshestvennye organizacii v Kazakhstane I Kyrkyzthane (1987-1991) [Public organizations in Kazakhstan and Kyrgyzstan (1987–1991)] (Glagol, Alma-Ata, 1991). [in Russian].
2. Nazarbaev N.A. Na poroge XXI veka [On the threshold of the XI century].: (Oner, Almaty, 1996). [in Russian]
3. Konstituciya Respublikи Kazakhstan ot 30 avgusta 1995 goda s izmeneniyami I dopolneniyami po sostoyaniyu na 10 marta 2017 goda [The Constitution Of the Republic of Kazakhstan] Available at: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/K950001000> [in Russian] (accessed 10.09.2018).
4. Zakon Respublikи Kazakhstan ot 31 maya 1996 g. N 3. «Ob obshestvennyh obedineniyah» [Law of the Republic of Kazakhstan of May 31, 1996. N 3. “On public associations”] Available at: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z960000003> [in Russian] (accessed 10.09.2018).
5. Zakon Respublikи Kazakhstan «O politicheskikh partiyah» ot 15 iyulya 2002 goda № 344 s izmeneniyami I dopolneniyami po sostoyaniyu na 28 iyunya 2018 goda [Law of the Republic of Kazakhstan “On Political Parties”] Available at: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z020000344> [in Russian] (accessed 10.09.2018)
6. Deklaraciya «O gosudarstvennom suverenitete Kazahskoi SSR» ot 25 oktyabrya 1990 g. [Declaration “On State Sovereignty of the Kazakh SSR”] / (Paragraf, Almaty, 1991). [in Russian].
7. Konstitucionniy zakon «O gosudarstvennoi nezavisimosti Respublikи Kazakhstan» [Constitutional Law “On State Independence of the Republic of Kazakhstan”] ot 16 dekabrya 1991 g. Available at: <http://adilet.zan.kz/rus/docs/Z910004400> [in Russian] (accessed 10.09.2018).
8. Avakyan S.A. Konstitucionno-pravovoi status politicheskikh partii v Rossii. Uchebnoe posobie. [The constitutional legal status of political parties in Russia. Tutorial.] / (Norma Infra, Moscow, 2011) [in Russian]
9. Oficialnyi sait Ministerstva yusticii Respublikи Kazakhstan [The official website of the Ministry of Justice of the Republic of Kazakhstan] Available at: <http://www.adilet.gov.kz> [in Russian] (accessed 10.09.2018)
10. Oficialnyi sait partii «Nur Otan» [The official websait of party «Nur Otan»] Available at: <http://nurotan.kz/> [in Russian] (accessed 10.09.2018).
11. Oficialnyi sait partii «Ak zholy» [The official websait of party «Ak zholy»] Available at: <http://akzholy.kz/ru/catalog/index/22> [in Russian] (accessed 10.09.2018).
12. Oficialnyi sait partii «Ayul» [The official websait of party «Ayul»] Available at: <http://old.auyl.kz/ru> [in Russian] (accessed 10.09.2018).

13. Oficialnyi sait partii «Birlik» [The official websait of party «Birlik»]. Available at: <http://pp-birlik.kz/> [in Russian] (accessed 10.09.2018)
14. Oficialnyi sait Kommunisticheskoi narodnoi partii Kazakhstana (KNPK) [The official site of the Communist People's Party of Kazakhstan (CPPK)]. Available at: <https://knpk.kz/ru/content/4046-partiya> [in Russian] (accessed 10.09.2018)
15. Oficialnyi sait Obshenacionalnoi social-demokraticeskoi partii [The official website of the National Social Democratic Party]. Available at: <http://www.osdp.info/> [in Russian] (accessed 10.09.2018)

Information about the authors:

Калмаганбетова Д.Б. – PhD докторант кафедры теории и истории государства и права, конституционного права, Евразийский национальный университет имени Л.Н. Гумилева, Астана, Казахстан.

Цомплак К. – д.ю.н., профессор кафедры конституционного права факультета права, администрации и экономики Вроцлавского университета, Вроцлав, Польша.

Kalmaganbetova D.B. – PhD student of the Department of the theory and history of state and law, constitutional law, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Astana, Kazakhstan

Complak K. – dr. hab., professor of the Department of Constitutional Law of the Faculty of Law, Administration and Economics of the Wrocław University, Wrocław, Poland. Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің

**«Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің Хабаршысы.
Құқық сериясы» журналында мақала жариялау ережесі**

1. Журнал мақсаты. Заң ғылымдары бойынша мұқият тексеруден өткен ғылыми құндылығы бар мақалалар жариялау.
2. Журналда мақала жариялаушы автор мақаланың қол қойылған бір дана қағаз нұсқасын Ғылыми басылымдар бөліміне (редакцияға, мекенжайы: 010008, Қазақстан республикасы, Астана қаласы, Қ. Сәтпаев көшесі, 2, Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Бас ғимарат, 408 кабинет) және vest_law@enu.kz электрондық поштасына Word форматындағы нұсқаларын жіберу қажет. Мақала мәтінінің қағаз нұсқасы мен электронды нұсқалары бірдей болулары қажет. Мақалалар қазақ, орыс, ағылышын тілдерінде қабылданады. Сонымен қатар, автор(лар) ілеспе хат ұсынуы керек.
3. Автордың қолжазбаны редакцияға жіберуі мақаланың Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің хабаршысында басуға келісімін, шетел тіліне аударылып қайта басылуына келісімін білдіреді. Автор мақаланы редакцияға жіберу арқылы автор туралы мәліметтің дұрыстығына, мақала көшірілмегендігіне (плагиаттың жоқтығына) және басқа да заңсыз көшірмелердің жоқтығына кепілдеме береді.

4. Мақаланың көлемі 18 беттен аспауға тиіс (6 беттен бастап).

Мақаланың құрылымы

5. *XFTAP* <http://grnti.ru/> - бірінші жолдың сол жақтауында;
Автор(лар)дың аты-жөні – жолдың ортасында;

Мекеменің толық атауы, қаласы, мемлекеті (егер авторлар әртүрлі мекемеде жұмыс жасайтын болса, онда әр автор мен оның жұмыс мекемесі қасында бірдей белгі қойылу керек) – жолдың ортасында;

Автор(лар)дың E-mail-ы – жақшаша ішінде, курсивпен, жолдың ортасында;

Мақала атауы – жолдың ортасында;

Аннотация (100-200 сөз; мақаланың атауын мейлінше қайталамауы қажет; әдебиеттерге сілтемелер болмауы қажет; мақаланың құрылышын (кіріспесі, мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды) сақтай отырып, мақаланың қысқаша мазмұны берілуі қажет).

Түйін сөздер (6-8 сөз не сөз тіркесі)

Түйін сөздер мақала мазмұнын көрсетіп, мейлінше мақала атауы мен аннотациядағы сөздерді қайталамай, мақала мазмұндағы сөздерді қолдану қажет. Сонымен қатар, ақпараттық-іздестіру жүйелерінде мақаланы жеңіл табуға мүмкіндік беретін ғылым салаларының терминдерін қолдану қажет.

Негізгі мәтін мақаланың мақсаты, міндеттері, қарастырылып отырған сұрақтың тарихы, зерттеу әдістері, нәтижелер/талқылау, қорытынды бөлімдерін қамтуы қажет – жоларалық интервал - 1, азат жол «қызыл жолдан» - 1,25 см, беттеу жолағы – еніне сай жасалады.

Таблица, суреттер – аталғаннан кейін орналастырылады. Эр таблица, сурет қасында оның аталуы болу қажет. Сурет айқын, сканерден өтпеген болуы керек.

Мақаладағы формуласалар тек мәтінде оларға сілтеме берілсе ғана номерленеді.

Жалпы қолданыста бар аббревиатуралар мен қысқартулардан басқалары міндетті түрде алғаш қолданғанда түсіндірілуі берілуі қажет.

Қаржылай көмек туралы ақпарат бірінші бетте көрсетіледі.

Әдебиеттер тізімі

Мәтінде әдібиеттерге сілтемелер тікжақшага алынады. Мәтіндегі әдебиеттер тізіміне сілтемелердің номерленуі мәтінде қолданылуына қатысты жүргізіліде: мәтінде кездескен

әдебиетке алғашқы сілтеме [1] арқылы, екінші сілтеме [2] арқылы т.с.с. жүргізіледі. Кітапқа жасалатын сілтемелерде қолданылған беттері де көрсетілуі керек (мысалы, [1, 45 бет]). Жарияланбаған еңбектерге сілтемелер жасалмайды. Сонымен қатар, рецензиядан өтпейтін басылымдарға да сілтемелер жасалмайды (әдебиеттер тізімін әзірлеу үлгілерін төмендегі **мақаланы рәсімдеу үлгісінен қараңыз**).

6. Мақала соңындағы әдебиеттер тізімінен кейін библиографиялық мәліметтер орыс және ағылшын тілінде (егер мақала қазақ тілінде жазылса), қазақ және ағылшын тілінде (егер мақала орыс тілінде жазылса), орыс және қазақ тілінде (егер мақала ағылшын тілінде жазылған болса) беріледі.

Авторлар туралы мәлімет: автордың аты-жөні, ғылыми атағы, қызметі, жұмыс орны, жұмыс орнының мекен-жайы, телефон, e-mail – қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде толтырылады.

7. **Қолжазба мүқият тексерілген болуы қажет.** Техникалық талаптарға сай келмеген қолжазбалар қайта өңдеуге қайтарылады. Қолжазбаның қайтарылуы оның журналда басылуына жіберілуін білдірмейді.

Редакцияға түскен мақала жабық (анонимді) тексеруге жіберіледі. Барлық рецензиялар авторларға жіберіледі. Автор (рецензент мақаланы түзетуге ұсыныс берген жағдайда) үш күн аралығында қайта қарап, қолжазбаның түзетілген нұсқасын редакцияға қайта жіберуі керек. Рецензент жарамсыз деп таныған мақала қайтара қарастырылмайды. Мақаланың түзетілген нұсқасы мен автордың рецензентке жауабы редакцияға жіберіледі.

8. **Төлемақы.** Басылымға рұқсат етілген мақала авторларына төлем жасау туралы ескертіледі. Төлем көлемі 2018 жылы 4500 тенге – ЕҰУ қызметкерлері үшін және 5500 тенге басқа ұйым қызметкерлеріне. Реквизиттер журнал сайтында орналастырылған.

Provision on articles submitted to the journal
“Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University. Law Series”

1. Purpose of the journal. Publication of carefully selected original scientific works in the fields of Juridical sciences.

2. An author who wishes to publish an article in a journal must submit the article in hard copy (printed version) in one copy, signed by the author to the scientific publication office (at the address: 010008, Republic of Kazakhstan, Astana, Satpayev St., 2. L.N. Gumilyov Eurasian National University, Main Building, room 408) and by e-mail vest_law@enu.kz in Word format. At the same time, the correspondence between Word-version and the hard copy must be strictly maintained. And you also need to provide the cover letter of the author(s).

Language of publications: *Kazakh, Russian, English.*

3. Submission of articles to the scientific publication office means the authors' consent to the right of the Publisher, L.N. Gumilyov Eurasian National University, to publish articles in the journal and the re-publication of it in any foreign language. Submitting the text of the work for publication in the journal, the author guarantees the correctness of all information about himself, the lack of plagiarism and other forms of improper borrowing in the article, the proper formulation of all borrowings of text, tables, diagrams, illustrations.

4. The volume of the article should not exceed 18 pages (from 6 pages).

5. **Structure** of the article (page – A4 format, portrait orientation, page margins on all sides - 20 mm. Font: type - Times New Roman, font size - 14)

GRNTI <http://grnti.ru/> - *first line, left*

Initials and Surname of the author (s) - *center alignment, italics*

Full name of the organization, city, country (if the authors work in different organizations, you need to put the same icon next to the name of the author and the corresponding organization) - *center alignment, italics*

Author's e-mail (s)- *in brackets, italics*

Article title - *center alignment, bold*

Abstract (100-200 words, the article title should not repeat in the content, it should not contain bibliographic references, it should reflect the summary of the article, preserving the structure of the article - introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion).

Key words (6-8 words/word combination. Keywords should reflect the main content of the article, use terms from the article, as well as terms that define the subject area and include other important concepts that make it easier and more convenient to find the article using the information retrieval system).

The main text of the article should contain an introduction, problem statement, goals, history, research methods, results / discussion, conclusion - *line spacing - 1, indent of the “red line” -1.25 cm, alignment in width.*

Tables, figures should be placed after the mention. Each illustration should be followed by an inscription. Figures should be clear, clean, not scanned.

In the article, only those **formulas** are numbered, to which the text has references.

All **abbreviations**, with the exception of those known to be generally known, must be deciphered when first used in the text.

Information on **the financial support** of the article is indicated on the first page in the form of a footnote.

References

In the text references are indicated in square brackets. References should be numbered strictly in the order of the mention in the text. The first reference in the text to the literature should have the number [1], the second - [2], etc. The reference to the book in the main text of the article should be accompanied by an indication of the pages used (for example, [1, 45 p.]). References to unpublished works are not allowed. Unreasonable references to unreviewed publications (examples of the description of the list of literature, descriptions of the list of literature in English, see below in the sample of article design).

At the end of the article, after the list of references, it is necessary to indicate bibliographic data in Russian and English (if the article is in Kazakh), in Kazakh and English (if the article is in Russian) and in Russian and Kazakh languages (if the article is English language).

Information about authors: surname, name, patronymic, scientific degree, position, place of work, full work address, telephone, e-mail - in Kazakh, Russian and English.

6. The article must be **carefully verified**. Articles that do not meet technical requirements will be returned for revision. Returning for revision does not mean that the article has been accepted for publication.

7. Work with electronic proofreading. Articles received by the Department of Scientific Publications (editorial office) are sent to anonymous review. All reviews of the article are sent to the author. The authors must send the proof of the article within three days. Articles that receive a negative review for a second review are not accepted. Corrected versions of articles and the author's response to the reviewer are sent to the editorial office. Articles that have positive reviews are submitted to the editorial boards of the journal for discussion and approval for publication.

Periodicity of the journal: 4 times a year.

8. Payment. Authors who have received a positive conclusion for publication should make payment on the following requisites (for ENU employees - 4,500 tenge, for outside organizations - 5,500 tenge). Requisites are posted on the journal's website.

Положение о рукописях, представляемых в журнал «Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева. Серия: Право»

1. **Цель журнала.** Публикация тщательно отобранных оригинальных научных работ по юридическому направлению.
2. Автору, желающему опубликовать статью в журнале необходимо представить рукопись в твердой копии (распечатанном варианте) в одном экземпляре, подписанном автором в Отдел научных изданий (по адресу: 010008, Казахстан, г. Астана, ул. Сатпаева, 2, Евразийский национальный университет им. Л.Н.Гумилева, Учебно-административный корпус, каб. 408) и по e-mail vest_law@enu.kz. При этом должно быть строго выдержано соответствие между Word-файлом и твердой копией.

Язык публикаций: казахский, русский, английский. А также автору(ам) необходимо предоставить сопроводительное письмо.

3. Отправление статей в редакцию означает согласие авторов на право Издателя, Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, издания статей в журнале и переиздания их на любом иностранном языке. Представляя текст работы для публикации в журнале, автор гарантирует правильность всех сведений о себе, отсутствие плагиата и других форм неправомерного заимствования в рукописи, надлежащее оформление всех заимствований текста, таблиц, схем, иллюстраций.

4. Объем статьи не должен превышать 18 страниц (от 6 страниц).

5. **Схема построения статьи** (страница – А4, книжная ориентация, поля со всех сторон – 20 мм. Шрифт: тип – Times New Roman, размер (кегль) - 14):

ГРНТИ <http://grnti.ru/> - первая строка, слева

Инициалы и Фамилию автора(ов)- выравнивание по центру, курсив

Полное наименование организации, город, страна (если авторы работают в разных организациях, необходимо поставить одинаковый значок около фамилии автора и соответствующей организации)

E-mail автора(ов) – в скобках курсив

Название статьи – выравнивание по центру полужирным шрифтом

Аннотация (100-200 слов; по содержанию повторять название статьи; не должна содержать библиографические ссылки; должна отражать краткое содержание статьи, сохраняя структуру статьи – введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы).

Ключевые слова (6-8 слов/словосочетаний).

Ключевые слова должны отражать основное содержание статьи, использовать термины из текста статьи, а также термины, определяющие предметную область и включающие другие важные понятия, позволяющие облегчить и расширить возможности нахождения статьи средствами информационно-поисковой системы).

Основной текст статьи должен содержать введение, постановка задачи, цели, история, методы исследования, результаты/обсуждение, заключение/выводы – межстрочный интервал – 1, отступ «красной строки» -1,25 см, выравнивание по ширине.

Таблицы, рисунки необходимо располагать после упоминания. С каждой иллюстрацией должна следовать надпись. Рисунки должны быть четкими, чистыми, несканированными. В статье нумеруются лишь те формулы, на которые по тексту есть ссылки.

Все аббревиатуры и сокращения, за исключением заведомо общезвестных, должны быть расшифрованы при первом употреблении в тексте.

Сведения о финансовой поддержке работы указываются на первой странице в виде сноски.

Список литературы

В тексте ссылки обозначаются в квадратных скобках. Ссылки должны быть

литературу должна иметь номер [1], вторая - [2] и т.д. Ссылка на книгу в основном тексте статьи должна сопровождаться указанием использованных страниц (например, [1, 45 стр.]). Ссылки на неопубликованные работы не допускаются. Нежелательны ссылки на нерецензируемые издания (примеры описания списка литературы, описания списка литературы на английском языке см. ниже в образце оформления статьи).

В конце статьи, после списка литературы, необходимо указать библиографические данные на русском и английском языках (если статья оформлена на казахском языке), на казахском и английском языках (если статья оформлена на русском языке) и на русском и казахском языках (если статья оформлена на английском языке).

Сведения об авторах: фамилия, имя, отчество, научная степень, должность, место работы, полный служебный адрес, телефон, e-mail – на казахском, русском и английском языках.

6. Рукопись должна быть тщательно выверена. Рукописи, не соответствующие техническим требованиям, будут возвращены на доработку. Возвращение на доработку не означает, что рукопись принята к опубликованию.

7. Работа с электронной корректурой. Статьи, поступившие в Отдел научных изданий (редакция), отправляются на анонимное рецензирование. Все рецензии по статье отправляются автору. Авторам в течение трех дней необходимо отправить корректуру статьи. Статьи, получившие отрицательную рецензию к повторному рассмотрению не принимаются. Исправленные варианты статей и ответ автора рецензенту присылаются в редакцию. Статьи, имеющие положительные рецензии, представляются редколлегии журнала для обсуждения и утверждения для публикации.

Периодичность журнала: 4 раза в год.

8. Оплата. Авторам, получившим положительное заключение к опубликованию необходимо произвести оплату (для сотрудников ЕНУ – 4500 тенге, для сторонних организаций – 5500 тенге). Реквизиты размещены на сайте журнала.

Мақаланы рәсімдеу үлгісі /Образец оформления статьи /Template

МРНТИ 27.25.19

А.Ж. Жұбанышева¹, Н. Темирғалиев², А.Б. Утесов³

^{1,2}*Институт теоретической математики и научных вычислений Евразийского национального университета имени Л.Н.Гумилева, Астана, Казахстан*

³*Академический региональный государственный университет имени К. Жубанова, Актобе, Казахстан*

(E-mail: ¹axaulezh@mail.ru, ²ntmath10@mail.ru, ³adilzhan_71@mail.ru)

Численное дифференцирование функций в контексте Компьютерного (вычислительного) поперечника

Аннотация. В рамках компьютерного (вычислительного) поперечника полностью решена задача приближенного дифференцирования функций, принадлежащих классам Соболева по неточной информации, полученной от произвольного конечного множества тригонометрических коэффициентов Фурье-Лебега дифференцируемой функции... [100-200 слов]

Ключевые слова. Приближенное дифференцирование, восстановление по неточной информации, предельная погрешность, компьютерный (вычислительный) поперечник.

Основной текст статьи должен содержать

- введение/постановка задачи,
- цели/история,
- методы исследования,
- результаты/обсуждение, заключение/выводы.

Список литературы

1. Темирғалиев Н. Компьютерный (вычислительный) поперечник как синтез известного и нового в численном анализе// Вестник Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева -2014. –Т. 4. № 101. – С. 16–33.
2. Локуциевский О.М., Гавриков М.Б. Начала численного анализа. -М.: ТОО «Янус», 1995. -581 с.
3. Жұбанышева А.Ж., Абikenова Ш. О нормах производных функций с нулевыми значениями заданного набора линейных функционалов и их применения к поперечниковым задачам// Функциональные пространства и теория приближения функций: Тезисы докладов Международной конференции, посвященная 110-летию со дня рождения академика С.М. Никольского, Москва, Россия, 2015. – Москва, 2015. -С.141-142

А.Ж. Жұбанышева, Н. Темірғалиев, А.Б. Утесов

Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің теориялық математика және ғылыми есептеулер институты, Астана, Қазақстан

К.Жұбанов атындағы Ақтөбе өнерлік мемлекеттік университеті, Актобе, Қазақстан

Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде функцияларды сандық дифференциалдау

Аннотация. Компьютерлік (есептеуіш) диаметр мәнмәтінінде Соболев класында жататын функцияларды олардың тригонометриялық Фурье-Лебег коэффициенттерінің ақырлы жиынынан алынған дәл емес ақпарат арқылы жүйктау есебі толығымен шешілді... [100-200 сөз]

Түйін сөздер. Жүйктау дифференциалдау, дәл емес ақпарат бойынша жүйктау, шектік қателік, Компьютерлік (есептеуіш) диаметр.

A.Zh. Zhubanyshева, N. Temirgaliyev, A.B. Utesov

Institute of theoretical mathematics and scientific computations of L.N. Gumilyov Eurasian

National University, Astana, Kazakhstan

K.Zhubanov Aktobe Regional State University, Aktobe, Kazakhstan

Numerical differentiation of functions in the context of Computational (numerical) diameter

Abstract. The computational (numerical) diameter is used to completely solve the problem of approximate differentiation of a function given inexact information in the form of an arbitrary finite set of trigonometric Fourier coefficients... [100-200 words]

Key words. Approximate differentiation, recovery from inexact information, limiting error, computational (numerical) diameter, massive limiting error.

References

1. Temirgaliyev N. Komp'juternyj (vychislitel'nyj) poperechnik kak sintez izvestnogo i novogo v chislennom analize [Computational (numerical) diameter as a synthesis of the known and the new in numerical analysis], Vestnik Evrazijskogo nacional'nogo universiteta imeni L.N. Gumileva [Bulletin of L.N. Gumilyov Eurasian National University], 4(101), 16–33 (2014). [in Russian]
2. Lokucievskij O.M., Gavrikov M.B. Nachala chislenного analiza [Elements of numerical analysis] (Yanus, Moscow, 1995).
3. Zhubanysheva A.Zh., Abikenova Sh.K. O normah proizvodnyh funkciy s nulevymi znachenijami zadannogo nabora linejnyh funkcionalov i ih primenenija k poperechnikovym zadacham [About the norms of the derivatives of functions with zero values of a given set of linear functionals and their application to the width problems]. Tezisy dokladov Mezhdunarodnoj konferencii, posvjashchennaja 110-letiju so dnja rozhdenija akademika S.M.Nikol'skogo «Funktional'nye prostranstva i teoriya priblizhenija funkciy» [International conference on Function Spaces and Approximation Theory dedicated to the 110th anniversary of S. M. Nikol'skii]. Moscow, 2015, pp. 141-142.

Сведения об авторах:

На каз.:

Жұбанышева А.Ж. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының аға ғылыми қызметкері, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 33-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Теміргалиев Н. – Теориялық математика және ғылыми есептеулер институтының директоры, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті, Сәтпаев көш. 2, Астана, Қазақстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Утесов А.Б. - физика-математика ғылымдарының кандидаты, Математика кафедрасының доценті, К.Жұбанов атындағы Ақтөбе өнерлік мемлекеттік университеті, А.Молдагұлов даңғ. 34, Ақтөбе, Қазақстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

На рус.:

Жубанышева А.Ж. – Старший научный сотрудник Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сатапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Темиргалиев Н. – Директор Института теоретической математики и научных вычислений, Евразийский национальный университет имени Л.Н.Гумилева, ул. Сатапаева 2, Астана, Казахстан. Тел.: +7 (7172)709-500 (внут. 31-411). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Утесов А.Б. - кандидат физико-математических наук, доцент кафедры Математики, Актюбинский региональный государственный университет имени К. Жубанова, пр. А.Молдагуловой 34, Актобе, Казахстан. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

На англ.:

Zhubanyshova A.Zh. – Senior researcher of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (31-411). E-mail: axaulezh@mail.ru.

Temirgaliyev N. – Head of the Institute of theoretical mathematics and scientific computations, L.N. Gumilyov Eurasian National University, Satpayev str., Astana, Kazakhstan. Tel.: +7 (7172)709-500 (33-325). E-mail: ntmath10@mail.ru.

Utesov A.B. - candidate of physical and mathematical sciences, Associate Professor of the Department of Mathematics, K.Zhubanov Aktobe Regional State University, A.Moldagulova Prospect, 34, Aktobe, Kazakhstan. E-mail: adilzhan_71@mail.ru.

Редактор: С.К. Амандыкова
Шығарушы редактор: Д. Байтлесова
Дизайн: Д. Байтлесова

Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің
Хабаршысы. Құқық сериясы.
-2018. - 3 (124). - Астана: ЕҮУ. 124 -б.
Шартты б.т. -15, 5 Таралымы - 25 дана

Мазмұнына типография жауап бермейді.

Редакция мекен-жайы: 010008, Астана к.,
Сатпаев көшесі, 2.
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті
Тел.: (87172) 709-500 (ішкі 31432)
Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университетінің баспасында басылды